مدیریت پروژه برای سامانههای اطلاعات مدرن

فناوری اطلاعات و مدیریت پروژه

در ارتباط با مدیریت پروژه، دو مسئله مرتبط با فناوری اطلاعات وجود دارد: استفاده از فناوری اطلاعات در مدیریت همه نوع پروژه و مدیریت پروژههای فناوری اطلاعات

انقلاب اطلاعاتي

تغییراتی که فناوری اطلاعات در جوانب مختلف زندگی به وجود می آورد، معمولاً به طور جمعی به "انقلاب اطلاعاتی" خوانده می شوند.

انقلاب فعلی فناوری اطلاعات اولین انقلاب این چنینی نیست. تاریخنگاران و ملتها ممکن است در مورد زمان و مکان دقیق انقلابهای اطلاعاتی گذشته مناقشه کنند، اما این انقلابها به شرح زیر هستند:

اختراع نوشتار، ابتدا در مزوپتامیا یا چین، حدود ۳۰۰۰ سال قبل از میلاد

اختراع کتاب نوشته شده در چین یا یونان، حدود ۱۰۰۰ سال قبل از میلاد

چاپگر گوتنبرگ و حکاکی، حدود سال ۱۴۵۰ میلادی

انقلاب اطلاعاتي

انقلابهای اصلی به برخی افراد و سازمانها کمک می کنند و برای آنها "بهترین زمانها" است؛ اما انقلابها همچنین برخی افراد و سازمانها را آسیب می زنند و برای آنها "بدترین زمانها" است. در انقلابهای بزرگ، همیشه برندههای بزرگ و بازندههای بزرگ و جود دارند.

تأثيرات انقلاب فناورى اطلاعات

یک شکاف دیجیتال بزرگ در حال ایجاد می شود، و این شکاف سه بعد دارد: در آمد، سن، و تحصیلات.

مشکلات امنیت و حریم خصوصی به عنوان نمونههای ویروسهای کامپیوتری، کرمها، کلاهبرداری ایمیل و اسپم، نقض اطلاعات دیجیتال شخصی و خصوصی، اسپای وئر، قاچاق مالکیت فکری، سرقت هویت، هک و جرایم کامپیوتری دیگر نشان دهنده ناکنترل شدن این مسائل است.

اینترنت

```
رشد اینترنت
```

تلفن ۴۰ سال طول کشید تا به ۵۰ میلیون کاربر برسد.

رادیو ۳۸ سال طول کشید تا به ۵۰ میلیون کاربر برسد.

تلویزیون کابلی ۱۰ سال طول کشید تا به ۵۰ میلیون کاربر برسد.

اینترنت تنها ۵ سال طول کشید تا به ۵۰ میلیون کاربر برسد!

تأثيرات صنعتى اينترنت

خرید آنلاین اینترنت باعث اختلال در کانالهای فروش سنتی برای کالاهای سخت شده است.

اشتراک گذاری و توزیع آنلاین اینترنت حقوق مالکیت فکری سنتی و فروش کالاهای نرم (چاپ، صوت، تصویر، چندرسانهای) را اختلال می آورد.

تلفن تصویری (Voice Over IP)به همراه رسانههای اپتیکال و بیسیم با سرعت بالا، شروع به اختلال در ارتباطات تلفنی سنتی خواهد کرد.

نرمافزارهای منبع باز با پشتیبانی آنلاین از جامعه، شروع به اختلال در بازار نرمافزارهای سنتی خواهد کرد.

جداکردن کار از محل کار، اختلال در امور ملکی شرکتی و شخصی و صنایع مرتبط خود را به همراه دارد.

با حذف موانع ملی (سیاسی، فیزیکی، اقتصادی و زمانی)، گلوبالیسازی اجازه جریان آزاد همزمان کار و محصول را میدهد.

نیاز به تعلیم مجدد و یادگیری مداوم همراه با آموزش از راه دور، منظره سنتی آموزش عالی را تغییر میدهد.

مهارتهای مدیریت پروژه

درک مدیریت پروژه

مدیریت برای نتایج

صحبت به زبان تجارت 🗸

اجرای تغییرات با آرامش و هماهنگی

درک فرآیندهای فناوری اطلاعات و فرآیندهای تجاری

اتخاذ تصمیمات تجاری اطلاع رسانی شده به سرعت

آگاهی از نحوه و زمان اندازهگیری عملکرد

ایجاد محیطی با تحمل ریسک

ارتباط واضح، مناسب و مداوم

ویژگیهای کلیدی یک پروژه

پروژه یک تلاش موقت با شروع و پایان است.

اغلب به زیرپروژهها (یا فازها) تقسیم می شود.

یک محصول یا خدمات منحصر به فرد ایجاد می کند.

برای یک هدف انجام میشود.

دارای فعالیتهای مرتبط (وظایف) است.

ابزاری برای تحول است.

مديريت پروژه

مدیریت پروژه به "استفاده از دانش، مهارتها، ابزارها و تکنیکها در فعالیتهای پروژه به منظور تحقق یا فراتر رفتن از نیازها و انتظارات ذینفعان از یک پروژه" (PMI، ۲۰۰۰) اشاره دارد.

این شامل برنامهریزی، سازماندهی، نظارت و کنترل همه جوانب یک پروژه است و همچنین مدیریت، رهبری و انگیزهبخشی همه طرفهای درگیر برای دستیابی به اهداف پروژه در محدوده زمانی، هزینه، کیفیت، ایمنی و معیارهای عملکرد توافق شده انجام می شود.

```
مدير پروژه
```

مدیر پروژه (PMرهبر یک تیم است که یک پروژه را انجام میدهد. مدیر پروژه و تیم او باید ذینفعان را شناسایی کنند، نیازهای آنها را تعیین کنند و این نیازها را مدیریت و تأثیرگذار کنند تا اطمینان حاصل شود که پروژه با موفقیت انجام میشود.

نقشهای یک مدیر پروژه

شناسایی نیازها و ریسکها

برنامهریزی و سازماندهی تلاش

تأیید و احتمالاً انتخاب تیم پروژه، فروشندگان و سایر مشارکت کنندگان

ارتباطات بین تیم، مدیریت و ذینفعان

ارزيابي احتمال وقوع مشكلات

توسعه راهکارها برای مشکلات (همزمان و در لحظه)

اطمینان از اینکه پیشرفت به تأسیسنامه منطبق باشد

مديريت تحويل پذير

برگزاری جلسات

جلب منابع برای پروژه

تأثیرگذاری بر سازمان

رهبری و ساخت تیم

مذاکره (خارجی و داخلی)

تفاوتها بین مدیریت پروژههای فناوری اطلاعات و پروژههای دیگر هزینه اصلی نیروی کار با درجات بالای تخصص است. تفاوت بزرگی در نرخ بهرهوری منابع انسانی حتی در یک دسته شغلی وجود دارد. چندین بُعد و معیار کیفیت وجود دارد. تخمین هزینه و زمان پیچیدهتر است. $\checkmark$ چندین معماری، روشها، ابزارها و موارد دیگر وجود دارند و اینها به طور مداوم تغییر می کنند. پروژهها دارای درجه بالایی از پیچیدگی هستند. پروژهها ممکن است بر کل سازمان یا فراتر از آن تأثیر بگذارند. پروژهها دارای تعداد زیادی تغییر در الزامات هستند. پروژهها معمولاً با درجه بالایی از ریسکهای مهم روبرو هستند، از جمله 🗸 تفاوتها بین مدیریت پروژههای فناوری اطلاعات و پروژههای دیگر (ادامه) پروژهها معمولاً با درجه بالایی از ریسکهای مهم روبرو هستند، از جمله: ویژگیهای جدید $\sqrt{}$ الگوریتمها و روشهای جدید زبانها، پلتفرمها، معماریها و ابزارهای پشتیبان جدید سیستمهای عامل، ارتباطات و رابطهای جدید فناوری جدید به طور کلی اندازه گیری بازده سرمایه گذاری ((ROI و سایر معیارهای تجاری دشوار است. اهداف غیر واقعبینانه و فشارهای زیادی بر مدیران پروژه و تیمهای پروژه وارد میشوند تا محصولات نرمافزاری را

بهتر -ارزان تر -سریع تر ارائه دهند.

امروزه، پروژههای فناوری اطلاعات اغلب شامل بسیاری از افراد خارجی به عنوان مشاوران و فروشندگان هستند. امروزه، پروژههای فناوری اطلاعات اغلب منابع خارجی را درگیر میکنند.

تحدیداتی برای پروژههای مهندسی نرمافزار در قرن ۲۱

چالش هتروژنیته: انعطاف پذیری برای عمل در و ادغام با چندین سختافزار و نرمافزار از محیطهای ارثی تا منظر جهانی وب.

چالش تحویل: توانایی توسعه و ادغام سیستمهای فناوری اطلاعات به سرعت در پاسخ به نیازهای تجاری جهانی در حال تغییر و تحول.

چالش اعتماد: قابلیت ایجاد نرمافزارهای حیاتی (حیاتی و/یا حیاتی) که اعتمادی در زمینههای امنیت و کیفیت داشته باشند.

پیشرفتهای فناوری اطلاعات

قیمت منابع محاسباتی به حدی پایین آمده که حتی کوچکترین سازمانها و کشورها هم میتوانند به قدرت عظیم دست یابند.

پیشرفتها در فناوری ذخیرهسازی داده به معنای این است که میتوان به طور ارزان حجم زیادی از داده را ذخیره کرد.

پیشرفتهای در تکنیکهای حفره کاوی داده به معنای این است که میتوان به انواع مختلفی داده را تحلیل کرد. پیشرفتهای در شبکههای داده به معنای این است که هزینه و زمان حرکت و دسترسی به داده به حدی پایین آمده که کامپیوترها درون و خارج از یک سازمان به طور فزاینده اتصال دارند.

مسئله امنیت در مدیریت پروژههای فناوری اطلاعات

توانایی محافظت از کار پروژه، تیم پروژه و دیگر منابع در برابر تهدیدات امنیتی.

توانایی ایجاد حفاظت امنیتی کافی در محصول مورد نظر پروژه

فصل دوم

عوامل موفقیت بحرانی در پروژههای فناوری اطلاعات

دیدگاههای مختلف نسبت به ذینفعان

لیم و محمد دو دیدگاه تعریف کردند: دیدگاه کلان که همه ذینفعان را شامل می شود، و دیدگاه کوچک که تنها شامل اطراف ساختمانی مانند سازنده و پیمانکار(ها) است. دیدگاه کلان برای تمام مراحل پروژه از ایجاد مفهوم تا ساخت و سپس بهرهبرداری مناسب است. دیدگاه کوچک بیشتر برای فاز ساخت مرتبط است.

معیارها در واقع "اصل یا استانداردی که به وسیله آن هر چیزی ارزیابی می شود یا می تواند ارزیابی شود" هستند؛ در حالی که عوامل "هر شرایط، واقعیت یا تأثیری که به نتیجه کمک می کند" هستند.

عوامل معمولاً شامل متغیرهای مالی، متغیرهای فرآیند، متغیرهای منابع (هزینه، دسترسی، مهارت، انگیزه و غیره)، متغیرهای مدیریت خطی و غیره) و متغیرهای ریسک (هواشناسی، اقتصاد، فناوری و غیره) هستند. عوامل معیارهای اشباع موفقیت، چیزهایی هستند که به اشباع ذینفعان کمک می کنند.

"جونز" در محیطهای مختلف فناوری اطلاعات مسائل و معیارهای مرتبط مرتبط با ریسکهای نرمافزار را مورد مطالعه قرار داد. به عنوان مثال، مشکلات نرمافزار MIS عبارت بودند از نیازهای "پیشرونده" (۸۰٪)، فشار زمانی زیاد (۶۵٪)، کیفیت پایین (۶۰٪)، افزایش هزینه (۵۵٪) و کنترل پیکربندی ناکافی (۵۰٪).

عوامل موفقیت بحرانی در فناوری اطلاعات (کولت، ۲۰۰۵)

مشارکت کاربر

حمایت مدیریت اجرایی

اهداف تجاری روشن

مدیر پروژه با تجربه

دامنه و نیازهای کم

فرآیند تکراری و چابک

پرسنل ماهر

روش شکلی

مديريت مالي

ابزارها و زیرساخت استاندارد

معیارهای اتمام پروژههای فناوری اطلاعات:

قابلیت اجرا:

توانایی اجرای عملیات مورد نظر.

تعهد به اجرا:

تعهد به انجام وظایف مربوط به پروژه.

روششناسى:

شامل انتخاب فرآیندهای خاص مهندسی نرمافزار) ITتجزیه و تحلیل نیازها، تجزیه و تحلیل سیستم، طراحی، توسعه، مستندسازی، آزمایش و غیره) و نحوه سازماندهی، استفاده و یکپارچهسازی این فرآیندها با یکدیگر و با فرآیندهای مدیریت پروژه.

تأييد:

شامل کیفیت "داخلی" یا "پیشگیری از عیوب" است و به کیفیت فرآیندهای توسعه مرتبط است، پس از پاسخ به سوال "آیا محصول را به درستی ساختهایم؟" به طور رسمی، تأیید نشان دهنده اثبات تطابق با نیازها، مشخصات و استانداردها است. فرآیندهای تأیید معمولاً منجر به گزارشهای استثناء (باگ) میشوند که جایی است که تطابق حاصل نشده است.

معیارهای اتمام پروژههای فناوری اطلاعات:

تکنولوژی:

شامل انتخاب صحیح تکنولوژی مرتبط برای استفاده هم در محصول و هم در فرآیند ساخت محصول است. این شامل معماری، پلتفرم، زبان، ابزارها و انتخاب تکنولوژیهای پشتیبان و مسائل مربوط به هر کدام از آنها اعم از رشد، پایداری و پشتیبانی است.

مديريت پروژه:

به استفاده از مهارتها و دانش مناسب در مدیریت پروژه در ارتباط با برنامهریزی، زمان بندی، هزینه، دامنه، ریسک، منابع انسانی و ذینفعان پرداخته می شود؛ این موارد را موسسه مدیریت پروژه (" (PMI حوزههای دانش" می نامد. در اینجا همچنین قابلیتها و تجربه مدیر پروژه نیز شامل می شود.

معیارهای رضایت در پروژههای فناوری اطلاعات:

توجیه تجاری:

مرتبط با توجیه تجاری پروژه و اثبات مزایای اقتصادی و تجاری مربوط به آن.

تأييد:

شامل تأیید اطمینان از صحت و عملکرد موفقیت آمیز پروژه در حین استفاده از آن است.

استانداردها:

ارتباط دارد با پایبندی به استانداردهای صنعتی، شرکتی و کاربر (مشتری) مربوط به همه مسائل خارجی (مانند رابط کاربری) و داخلی (مانند استانداردهای کدنویسی).

قابلیت نگهداری و پشتیبانی:

مربوط به امکان نگهداری و پشتیبانی بهروز و بهینه پروژه است.

قابلیت سازگاری:

مرتبط با قابلیت پروژه برای سازگاری با محیطها و نیازهای متغیر میباشد.

اعتماد و امنیت:

مرتبط با امنیتی است که در محصول جاسازی شده است و امنیت فرأیند ساخت محصول.

BSC (Balanced Scorecard):

کارآمدترین روش مدیریت استراتژیک مدرن، روش (Balanced Scorecard (BSC است که معیارهای استراتژیک را به چهار دیدگاه تقسیم می کند: مالی، فرآیند، یادگیری و رشد، و دیدگاه مشتری.

معیارهای اتمام ما با دیدگاههای مالی و فرآیند BSC تطابق دارند؛ و معیارهای رضایت ما با دیدگاههای یادگیری، رشد، و رضایت BSC تطابق دارند.

فصل سوم

انتخاب و آغاز پروژه

آغاز پروژه:

پیشنهادات پروژه در سازمان(ها) در پاسخ به درخواستهای مدیران (از بالا به پایین)، از کارگران (از پایین به بالا)، و از مشتریان یا سایر ذینفعان (خارجی) توسعه مییابند.

دلایل دیدگاه مبهم:

مشکل به صورت یک توده یخبندان است؛ تنها یک قسمت از آن دیده میشود:

مسئله کلی شبیه یک توده یخبندان است و تنها یک بخش از آن قابل مشاهده است.

مشتریان (کاربران نهایی یا سازمانهای مستفید) ممکن است کمی نادان یا گنگ در مورد نیازهای واقعی خود باشند:

نیازها در زمان تغییر کرده و مشتریان معمولاً بهتر از آنچه که میخواهند یا نیاز دارند، چیزی را نمیدانند یا بهتر میدانند چگونه همان را بیان کنند.

نیازها در طول زمان تغییر می کنند:

مشتریان معمولاً خوب میدانند که چه چیزی را نمیخواهند یا نیاز ندارند، بهتر از اینکه بدانند چه چیزی را میخواهند یا نیاز دارند، یا چگونه بهترین شکل را بیان کنند.

برای سازمانهای مستفید بزرگ، ممکن است دیدگاهها و راهحلهای جایگزینی در مورد مسئله وجود داشته باشد (و ممکن است در تعارض باشند):

برای سازمانهای مستفید بزرگ، ممکن است دیدگاهها و راهحلهای جایگزینی در مورد مسئله وجود داشته باشد (و ممکن است در تعارض باشند).

طرح تجاری پروژه:

پروژههای فناوری اطلاعات به طور معمول از حداقل سه دیدگاه تجزیه و تحلیل قابلیت اجرا عبور می کنند: قابلیت اجرای فنی، قابلیت اجرای عملیاتی و قابلیت اقتصادی، به عبارت دیگر، آیا ما می توانیم آن را بسازیم؟ آیا می توانیم آن را نگه داریم؟ و آیا می توانیم درآمد از آن کسب کنیم؟

قابلیت اجرای قانونی

قابلیت اجرای سیاسی

اسلاید۹و۱۰ خوانده شود

دوره بازگشت سرمایه (Payback Period)پروژههای فناوری اطلاعات در ایالات متحده:

کمتر از ۶ ماه - حدود ۳۰٪ از پروژهها

در یک سال – حدود ۳۵٪ از پروژهها

NPV (صافى حاصل از ارزش خالص):

تجزیه و تحلیل ساده هزینه-سود نیز مشکلات دارد چرا که ارزش زمان پول را نادیده می گیرد.

فرمول) NPVیا جریان نقدینگی تخفیفدار) به صورت زیر است:

$$NPV = \sum (B - C)t/(I + i)t$$

b نقدینگی های خالص در زمان B

t هزینهها در زمان C

i نرخ اختلاف زمانی (نرخ تخفیف) i

درخت تصمیم:

درخت تصمیم یکی دیگر از تکنیکهای انتخاب پروژه است که تأثیر عدم قطعیت در فرآیند تصمیمگیری را در نظر می گیرد.

به عنوان مثال، ممکن است زمستان شدیدی باشد. بگذارید زمستان شدید رویداد B باشد و احتمال رویداد B برابر با X باشد. بگذارید رویداد A فروش بیش از X واحد محصول باشد. اگر زمستان شدید باشد، احتمال فروش بیش از X واحد محصول برابر با X واحد، یعنی چه؟

$$P(A) = P(A|B)*P(B) + P(A|B')*P(B')$$

Now $P(A|B') = I - P(A|B)$
And $P(B') = I - P(B)$
 $P(A) = (0.8 * 0.7) + (0.5 * 0.3) = 0.71$

) EMV(رش پولی مورد انتظار):

EMV = EMVb * Pts + 0 * (I-Pts) - Cd = Pts * (Bbs * Pbs + Bbf * (I-Pbs) - Cm) - Cd.

- Cd = cost to develop
- ☐ Cm = cost to market
- Pts = probability of technical success
- Pbs = probability of market success
- Bbs = benefit of business success
- Bbf = benefit it of business failure

هزينه توسعه Cd

هزینه بازاریابی Cm

احتمال موفقيت فني Pts

احتمال موفقيت بازار Pbs

مزیت موفقیت تجاری Bbs

مزیت شکست تجاری Bbf

به عنوان مثال، اگر احتمال موفقیت فنی ۰٫۸۰ و احتمال موفقیت بازار ۰٫۷۰ باشد و هزینه توسعه ۳۰۰٬۰۰۰ دلار و هزینه بازاریابی ۱۰۰۰٬۰۰۰ دلار باشد، و مزیت در طول عمر برنامه برای یک موفقیت تجاری ۱٬۰۰۰٬۰۰۰ دلار و برای یک شکست تجاری ۲۰۰٬۰۰۰ دلار باشد، آنگاه EMV تنها خواهد بود... (تا اینجا اطلاعات دیگری ارائه نشده است)

روشهای امتیازدهی به پروژه:

Bedell روش, B's—

BSC—Balanced Scorecard

-CBAتجزیه و تحلیل فایده-هزینه

- -CSFعوامل موفقیت بحرانی
- —DCFجریان نقدینگی تخفیفدار
  - —DTدرخت تصمیم
    - —Eااقتصاد اطلاعات
  - Mانقشەبردارى سرمايەگذارى
- IP—Portofolio سرمایه گذاری
  - KUچارچوب واحد KU
    - —OTتئورى گزينه
    - →ROIبازگشت سرمایه
    - -ROMبازگشت بر مارژین
  - —SIESTAروش ""SIESTA
    - -SPبرنامهریزی سناریو
  - —SWOTنقاط قوت اضعف
  - ✓ مالكيت TCO—
- عوامل تأثیر گذار پروژه: اسلاید۲۵خوانده شود

خطرات داخلی و خارجی:

خطرات خارجی: عوامل خارج از سازمان اجرایی را در بر می گیرد، از جمله عوامل بازار، عوامل نظارتی و خطر همکاری با یک مشتری خاص یا سازمان مستفید (شامل خطراتی که پروژه برای هدف تجاری مطلوب مشتری مناسب نیست).

خطرات داخلی: مربوط به تیم پروژه، فناوری انتخاب شده و سایر عوامل داخل سازمان اجرایی است.

فصل چهارم

حوزه مديريت پروژه

موسسات مدیریت پروژه:

موسسه مدیریت پروژه (PMI) بزرگترین سازمان جهانی است که به مدیریت پروژه اختصاص یافته است. سازمانهای بین المللی دیگر شامل انجمن مدیریت پروژه (APM) ، مؤسسه استاندارد بریتانیا(BSI) ، انجمن پیشرفت مهندسی (ENAA)ژاپن، انجمن مدیریت پروژه استرالیا و انجمن بین المللی مدیریت پروژه (IPMA) هستند.

راهنمای ISO 10006 به کیفیت در مدیریت پروژه.

) BoK مجموعه دانش):

APM یک مجموعه دانش ((Bokاز شایستگیهای مدیریت پروژه توسعه داده است که ۴۰ شایستگی کلیدی را به شکل زیر گروه بندی کرده است:

مدیریت پروژه: شامل عناصر کلیدی که پروژهها را از مدیریت عمومی متمایز می کنند.

سازمانها و افراد: جزئیات مهارتهای کیفی اصلی یک مدیر پروژه.

تکنیکها و روشها: جزئیات روشهای کمی.

مدیریت عمومی: مفاهیم خاص صنعت را پوشش می دهد.

مجموعه دانش مديريت پروژه:

PMI در سال ۱۹۷۶ مجموعه دانش اول خود را ایجاد کرد که حدود سال ۱۹۸۷ به عنوان "راهنمای مجموعه دانش مدیریت پروژه" (PMBOK؛ PMB) شناخته شد. این راهنما چند بار با انتشارهای اصلی در سالهای ۱۹۹۶، مدیریت پروژه" (۲۰۰۵ بازنگری شد؛ تقریباً ۱٫۵ میلیون نسخه از تمام نسخههای PMBOK در گردش وجود دارد.

PMBOK شامل روشها، روشها و ابزارهای عموماً پذیرفته شده بهترین عملکردها است که به وسیله توافق ساختار یافته اعضای بسیار این انجمن به دست می آید.

:PMBOK

محتوای PMBOK به صورت فرآیندها سازماندهی شده است، و هر یک از ۳۷ فرآیند کلیدی به عنوان روشهایی تعریف شدهاند که ورودیها و خروجیهای مختلفی را دریافت کرده و با استفاده از روشهای مختلف (مانند تکنیکهای مدیریتی، تکنیکهای ریاضی، تکنیکهای آماری و غیره)، شاید با کمک برخی از ابزارهای عمومی (معمولاً نوعی نرمافزار)، تولید می کنند.

:PMBOK

این فرآیندها به پنج گروه فرآیندی تقسیم شدهاند که به نحوی با نحوه مدیریت کار پروژه مرتبط هستند:

آغاز (Initiation)

برنامەرىزى ((Planning

اجرا (Execution

کنترل ((Control

بستهسازی (Closing)

:PMBOK

فرآیندها به نه حوزه دانشی تقسیم شدهاند:

مديريت يكپارچه [٣ فرأيند]

مديريت دامنه [۵ فرآيند]

مديريت زمان [۵ فرأيند]

مديريت هزينه [۴ فرأيند]

مدیریت کیفیت [۳ فرآیند]

مديريت منابع انساني [٣ فرآيند]

مديريت ارتباطات [۴ فرآيند]

مدیریت ریسک [۴ فرآیند]

مديريت تهيه [ع فرأيند]

خروجی یک فرآیند گروه فرآیند معمولاً ورودی یک فرآیند دیگر خواهد بود، این ممکن است در همان گروه فرآیند یا گروه فرآیند بعدی در دنباله باشد.

پروژههای بزرگ معمولاً به فازها تقسیم میشوند، و سازماندهی این فازهای پروژه بستگی به حوزه تخصصی دارد و معمولاً به یک نوع متدولوژی پیروی می کند.

فازبندی معمول برای پروژههای بسیار بزرگ :IT

۱. بررسی امکان سنجی، پیشنهاد، برنامه کسبوکار، مشخصات نیازمندیها

۲. طراحی

-طراحی کلی

-مشخصات خارجی (تعامل با کاربر)

–طراحی دقیق

-مستندات داخلی "همانطور که طراحی شده است"

-برنامههای آزمون

-مشخصات نصب و ادغام

۳. اجرا

–کدنویسی

–آزمون واحد

ازمون ماژول و ویژگی

```
-مستندات کاربر
                   -مستندات داخلی "همانطور که ساخته شده است"
                                                       ۴. نصب
                                                        –تبدیل
                                                       –آموزش
                                       -آمادهسازی شبکه و محل
                                        -نصب و ادغام سختافزار
                                          -نصب و ادغام نرمافزار
                                      -آزمون و اعتبارسنجی ادغام
                                                -عملیات موازی
                                ۵. عملیات و نگهداری (O & M)
PMI's خلاصه سازی از فعالیت های کلیدی بر اساس گروه های فرآیندی:
                                        ۱. فعالیتهای اصلی آغاز:
                 امكان سنجى پروژه (تقريب بالاي بازگشت سرمايه)
                                          -برنامهریزی سطح بالا
                     -نگارش نامه موافقتنامه پروژه (یادداشت، نامه)
                      ۲. فعالیتهای اصلی برنامهریزی (ترتیب مهم):
                                             –تدوین بیانیه دامنه
                                              -تشکیل تیم پروژه
                        -تدوین ساختار تجزیه و تحلیل کار ((WBS
```

```
-نهایی کردن تیم پروژه
               ايجاد نمودار نوع شبكه (نمايش وابستگى فعاليتها)
                     -براورد هزینه و زمان، یافتن "مسیر بحرانی"
                                     -تعیین برنامه کلی و بودجه
                                         -برنامه تهیه و تدارکات
                                                -برنامه کیفیت
         -شناسایی ریسکها، سنجش آنها، تدوین پاسخهای ریسک
-سایر برنامه ها: برنامه کنترل تغییرات، برنامه ارتباطات، برنامه مدیریت
                                             -برنامه کلی پروژه
                                          -تصویب برنامه پروژه
                                               -"جلسه شروع"
                                       ٣. فعاليتهاي اصلي اجرا:
                                           اجراى برنامه پروژه
                               -تكميل بستههای كار (فعالیتها)
                                               -توزيع اطلاعات
                                            اطمینان از کیفیت
                                                   –توسعه تیم
                                                   –تأیید دامنه
                                              -جلسات پیشرفت
```

```
۱. فعالیتهای کلیدی کنترل:
                -كنترل تغييرات كلي
                   –گزارش عملکرد
                      –کنترل دامنه
                     –کنترل کیفیت
              -کنترل پاسخ به ریسک
                   –کنترل زمانبندی
                      -كنترل هزينه
      -مدیریت با استثنا به برنامه پروژه
         ۲. فعالیتهای کلیدی بستن:
-حسابرسی تدارکات و خاتمه قرارداد(ها)
                     -تأييد محصول
                    -پذیرش رسمی
             اسناد یادگیری از تجربه
       -بەروزرسانى تمامى اسناد پروژه
```

-بایگانی اسناد

ارائه تیم

: PMP (Project Management Professional)

سطح بالاترین گواهینامه مدیریت پروژه، گواهینامه گواهینامه موارد زیر هستند: الزامات برای اخذ این گواهینامه شامل موارد زیر هستند:

۴٬۵۰۰ ساعت تجربه مستند مدیریت پروژه در مدت ۳ تا ۶ سال

درجهی کارشناسی و حداقل ۳۵ ساعت تماس با موضوعات آموزش مدیریت پروژه

قبولی در آزمون جامع ۴ ساعته بر اساس PMBOK

رعایت کد اخلاق حرفهای PMI

تقریباً ۱۰۰٬۰۰۰ نفر به عنوان PMP در سراسر جهان گواهی شدهاند.

فصل ششم

برنامهریزی کلی پروژه

نامه پروژه

نامه پروژه سند رسمی برای شروع پروژه است و نشان میدهد که منابع و تأمین مالی برای پروژه فراهم شدهاند یا به زودی فراهم خواهند شد. نامه پروژه معمولاً حاوی موارد زیر است:

- عنوان و توضیحات پروژه
- تعیین مدیر پروژه و سطح اختیارات او (به عبارت دیگر، اختیار برای تنظیم بودجه، زمانبندی، نیروی انسانی، تدارکات)
  - اهداف و مقاصد (آنچه که پروژه باید دستیابی به آن را فراهم کند)
    - توضيح محصول (يا خدمت)
      - استانداردهای قابل اجرا
      - فرضیات و محدودیتها

نامه پروژه باید توسط فردی امضا شود که در سازمان به اندازه کافی بلند است تا همه اعضای تیم در نهایت به طور مستقیم یا غیرمستقیم به آن شخص گزارش دهند.

برنامه کل پروژه

با امضاء نامه پروژه و انتساب یک مدیر پروژه به پروژه، یک برنامه کل پروژه توسط مدیر پروژه و کارکنان او تدوین می شود. شکل و جزئیات این برنامه کل باید بر اساس اندازه و پیچیدگی پروژه باشد، همانطور که در شکل نشان داده شده است. محتوا و ماهیت هر یک از این زیربرنامهها در فصلهای بعد توضیح داده شده و نشان داده شدهاند.

تقاضاکنندگان برخی از عملگرها از سیستمهای زمانبندی استفاده میکنند که در آن واحدهای زمانی دلخواه برای تاریخ شروع و پایان وظایف میتوانند استفاده شوند. همچنین، برخی از اجراکنندگان سعی میکنند که منابع فناوری اطلاعات را تا روز یا حتی ساعت زمانبندی کنند. برای پروژههای فناوری اطلاعات (و سایر انواع کارهای حرفهای) این روش نادرست و ناکارآمد است و نتیجه آن ممکن است این باشد که فرد بیشتر وقت خود را برای مدیریت برنامه به جای مدیریت کار صرف کند.

منابع انسانی فناوری اطلاعات به طور عمده افراد حرفهای هستند، آنها ممکن است تعداد ساعات مختلفی در روز کار کنند، ممکن است از آنها بخواهند که از زمان به کسی یا پروژه دیگری کمک کنند و ممکن است هر زمان که بخواهند یک یا دو روز مرخصی بگیرند. تخمینهای زمان، تلاش و هزینه فناوری اطلاعات شامل اطمینان زیادی است، بنابراین به همین دلیل موثرتر است که واحد زمانی پروژه را در یک بازه بزرگتر از یک روز انتخاب کرد؛ بازههای یک هفته، دو هفته یا یک ماه مناسبتر هستند.

همچنین، واحد زمانی باید با تقویم مالی سازمان و دورههای حسابداری سازمان همخوانی داشته باشد. این امر باعث آسانی گزارشدهی هزینه و پیشرفت میشود، زیرا این گزارشدهی میتواند به یک فرآیند حقوق و دستمزد و/یا ثبت زمان موجود ادغام شود. بازه زمانی یک هفته، بازه زمانی معمولی برای پروژههای حرفهای است. این موضوع در فصلهای بعدی کتاب به طور دقیق تر بررسی خواهد شد.

جلسه شروع پروژه

این جلسه بسیاری از مزایا را دارد، از جمله اینکه به سرعت مشخص شود آیا مشکلات اساسی ای که تا به حال در برنامهریزی اولیه به سطح آورده نشده است، وجود دارد یا خیر. این مشکلات ممکن است شامل فراموش شدهاندن نهادهها یا اعضای کلیدی تیم، مسائل سازمانی، مسائل بین فردی، مسائل فنی، مسائل محیطی یا تنظیمی، یا محدودیتهای دیگر باشد. در این جلسه، ممکن است روشها، برنامهها یا راهکارهای جایگزین دیگر نیز کشف شود.

اولین جلسه شروع پروژه

- معرفی نماینده یا حامی پروژه
- ایجاد رهبری واضح در پروژه
- به اشتراک گذاشتن دیدگاه رهبر و سایر مدیران
- روشن سازی و اطلاع رسانی اهداف به تیم و نهادههای مرتبط
  - بحث در مورد کلیت برنامه پروژه
  - بررسی مهمترین گامها و خروجیها
  - ایجاد روابط کاری و خطوط ارتباطی
  - توضیح سیاستها و رویههای مرتبط
    - آشنایی اعضای تیم با یکدیگر
      - بررسی وضعیت فعلی
    - بررسی استانداردهای قابل اعمال
  - ایجاد مسئولیتها (فردی و گروهی)
- اطمینان حاصل کردن از درک هر فرد از نقش و وظایف خود
  - درخواست نظرات و توضیحات
- ثبت و پیگیری سوالاتی که در حال حاضر نمی توان به آنها پاسخ داد

- شناسایی مشکلات و خطرات احتمالی
- بررسی هرگونه مسائل دیگری که ممکن است با شروع کار تداخل داشته باشد
  - اعطای مجوز رسمی به تیم برای شروع کار

مديريت دامنه

دامنه پروژه شامل کارها و مواردی است که باید انجام شود و چیزهایی که بر روی آنها کار کنیم. این دامنه داخل یک خط مرز چند بعدی قرار دارد که مواردی که قسمت از پروژه هستند را از موارد دیگری که قسمت از پروژه نیستند جدا می کند.

بر اساس PMI's PMBOK (PMI)، ۲۰۰۰(، مدیریت دامنه فرآیندهای زیر را شامل می شود:

- شروع دامنه
- برنامهریزی دامنه
  - تعریف دامنه
  - تأیید دامنه
- كنترل تغييرات دامنه

شروع دامنه و برنامهریزی

- شروع دامنه، همانطور که قبلاً بحث شد، شامل اطمینان از تأیید نامه پروژه و مطمئن شدن از اینکه منابع مالی و سایر منابع لازم برای پیشرفت پروژه در دسترس هستند.
- برنامهریزی دامنه شامل توسعه یک بیانیه دامنه نوشتاری است که مشخصات آن دقیق تر از آنچه در نامه پروژه گنجانده شده است میباشد. معمولاً بیانیه دامنه اهداف پروژه را بیشتر جزئی می کند و ویژگیهای اصلی محصول(های) IT و سایر محصولات اصلی را شامل میشود.
  - دامنه پروژه نه تنها محصول(ها) را بلکه تمام فعالیتها و محصولات مرتبط را نیز شامل می شود.

سند تعریف محصول ((DDD

سند تعریف محصول ((DDDهر محصول، فرم محصول (سند، نرمافزار، سختافزار و غیره)، استانداردهای قابل اجرا و سطوح تأیید را فهرست می کند. موارد معمولاً موجود در DDD عبارتند از:

- سند الزامات
- سند طراحي کلي
- پروتوتایپ کاغذی (نقاشیهای داستانی)
  - سند طراحی جزئی
  - پروتوتایپ محصول
- دفترچه راهنمای کاربران (سند مشخصات خارجی)
  - سند مشخصات داخلی
  - برنامه و اسناد آزمایش
    - خود محصول
  - سند نصب و عملیات

تعريف دامنه

فرآیند تعریف دامنه شامل تعیین جزئیات تمامی موارد موجود در بیانیه دامنه و سند تعریف محصول (DDDو سپس تقسیم این جزئیات به اجزاء کوچکتر و مدیریتپذیرتر است.

تعریف (یا تجزیه و تحلیل) بیشتر دامنه در یک ساختار تجزیه و تحلیل کار ((WBS) وجود می آید، که توسط PMI، به عنوان "گروه بندی محصول مدار" اجزای پروژه است که کل دامنه پروژه را سازماندهی و تعریف می کند (PMI، ۲۰۰۰).

WBS معمولاً به شکل سلسله مراتبی چند سطحی تنظیم می شود، و اولین سطح (سطح صفر) اغلب متناظر با چرخه زندگی پروژه (فازها: الزامات، طراحی، ساخت و غیره.) است و قبل از اینکه پروژه به دقیقتر تقسیم شود، به طور کامل

مشخص می شود؛ هر سطح WBS یک تقسیم بیشتر از سطح بالاتر است. سطح پایین تر تعریف کننده وظایف، بستههای کار یا فعالیتهای فردی است.

تأييد دامنه

تأیید دامنه، فرآیند رسمیسازی پذیرش پروژه توسط ذینفعان، به ویژه سازمان بهرهمند (مشتری) است. این شامل بررسی نتایج کار (محصول یا خدمت نهایی) در مقایسه با تعریف دامنه (الزامات) میشود.

تأييد دامنه

مرحله تأیید دامنه معمولاً در پایان هر مرحله از پروژه یا همانطور که در این کتاب پیشنهاد شده است، در دروازههای مرحله کیفی انجام میشود؛ این شامل ردیابی، تأیید و اعتبار سنجی الزامات میشود. تأیید یک مفهوم مرتبط با فرآیند است و یکی از عوامل موفقیت بحرانی کاملشدن ما است. به سوال کلی "آیا این فرآیند را به درستی انجام دادهایم؟" یا به طور خاص تر، "آیا محصول را به درستی ساخته ایم؟" پاسخ می دهد. اعتبار سنجی یک مفهوم مرتبط با محصول است و یکی از عوامل موفقیت بحرانی برای رضایت ما است. به سوال کلی "آیا ما فرآیند صحیح را انجام داده ایم؟" یا به طور خاص تر، "آیا ما محصول صحیح را ساخته ایم؟" پاسخ می دهد. ردیابی الزامات به معنای این است که هر الزام به درستی در هر تجلی اولیه محصول و همچنین در محصول نهایی درج شده است؛ ردیابی در واقع بخشی از اعتبار سنجی است.

كنترل تغيير دامنه

کنترل تغییر دامنه با مواردی سروکار دارد که تغییرات را ایجاد می کنند و کنترل آنها را به منظور اطمینان از اینکه تغییرات مفید هستند، انجام می دهد. همچنین، کنترل تغییرات معمولاً به صورت بازپرسی نیز انجام می شود تا تصمیم گرفته شود که آیا واقعاً تغییر دامنه رخ داده است و سپس با رسیدگی به تغییر به شکل مناسب.

یک فرآیند و سیستم کنترل تغییر دامنه ممکن است پیادهسازی شود که رویههایی را تعریف میکند که با آنها میتوان دامنه یروژه را تغییر داد و اغلب شامل:

• فرمها و سایر اسناد

- سیستمهای پیگیری
  - سطوح تصویب
- رویههای تغییر قرارداد یا صورتحساب میشود.

تجزیه و تحلیل نیازمندیها

فرآیند تجزیه و تحلیل نیازمندیها شامل چندین زیرفرآیند است که شامل موارد زیر میشود:

- كشف نيازمنديها
- سازماندهی و اسناد نیازمندیها
- اولویت بندی نیازمندی ها و فازهای پروژه
  - مدیریت تغییرات نیازمندی

روشهای کشف نیازمندی برای پروژههای فناوری اطلاعات:

گفتوگوهای غیررسمی با کاربران نهایی یا مدیریت آنها

مصاحبههای ساختار یافته با کاربران نهایی یا مدیریت آنها

جلسات همکاری بین سازمان مستفید و انجام دهنده پروژه

مرور گردش کار و فرآیندهای کاری موجود

مرور سیستمهای فناوری اطلاعات موجود

مرور اسناد موجود خارجی یا داخلی درباره فرآیندها و/یا سیستمها

تكامل نيازمنديها:

نیازمندیهای یک سازمان مستفید معمولاً در فازهای برنامهریزی و اجرای یک پروژه تکامل می یابند. نیازمندیها معمولاً از توصیف مشکل به توصیف راهحل تکامل می یابند. "این پدیده شباهت دارد با یک استفاده مداوم از سلسله مراتب نیازهای ماسلو. هر زمان که هر نیازی رفع می شود، نیازهای بیشتری ظاهر می شود" (دیویس، هیکی و زوایگ، ۲۰۰۴). اغلب، کاربران نهایی نمی توانند با کلمات بیان کنند چه می خواهند، اما ممکن است بدانند چه می خواهند هنگامی که آن را می بینند یا، برعکس، ممکن است بدانند چه چیزی را نمی خواهند هنگامی که آن را می بینند. نشان دادن نمایش های اولیه محصول به کاربران نهایی بهترین راه برای ابراز همه نیازهای واقعی، تعریف بیشتر از نیازمندی ها و تسریع در این فرآیند کلی تکامل نیازمندی هاست.

ابزار نمایاندن نیازمندی:

اکثراً نیازمندیها با اسناد طراحی سطح بالا نمایان میشوند. "استفاده از مورد کاربرد "UMLبیشتر به خاطر قالب بصری آن مورد استفاده قرار می گیرد؛ چرا که فرمت بصری آن ارتباط را با کاربران نهایی تسهیل می کند. یک مورد کاربرد به وضوح جنبههای خارجی یک سیستم را نشان می دهد. در نمودار مورد کاربرد، "عوامل"، که ممکن است انسانها یا سیستمهای IT دیگر باشند، به عنوان شکلهای خطی نشان داده می شوند. عوامل درخواستهایی از سیستم دارند، اطلاعاتی را به سیستم ارائه می دهند و اطلاعاتی از سیستم دریافت می کنند. یک مستطیل که مرز سیستم را نمایان می کند، رسم شده و فرآیندها به عنوان بیضیهای درون این مستطیل نشان داده می شوند. این فرآیندها با پاسخ به درخواست عامل به عنوان پاسخ به اطلاعات به عامل و ایا تغییر حالت سیستم (محتوای اطلاعاتی سیستم) عمل می کنند.